herpy

GEKKOER

Golden gecko

Gekko badenii

Gekko badenii er en mellemstor, gylden klatregekko fra granitklipperne i Vietnam med lyse tværbånd over ryggen og et roligt gemyt, når den først er faldet til. Den er nataktiv, spiser både insekter og frugt og klarer sig fint i et mellemstort terrarie, men mange dyr i handlen er fanget i naturen, og arten er vurderet som truet.

Familie: Gekkonidae Tidligere navn: *Gekko ulikovskii* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**13-20 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-20 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende og klippeboende**
Biotop	**Regnskov og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**23-29 °C**
Temperatur, nat	**21-23 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter, frugt og færdigfoder**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**2 æg**
Inkubation	**60-90 dage** ved 25-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Bilag D**
IUCN	**Truet (EN)**

Arten står på bilag D i EU's forordning om handel med vilde dyr (opført som Gekko badenii) og er ikke på CITES-listerne. Der kræves ingen tilladelser ved køb og salg inden for EU, men dyr, der indføres fra lande uden for EU, skal anmeldes ved grænsen. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Arten er vurderet som truet (EN) af IUCN, og mange dyr i handlen er vildfangede, så spørg efter opdrættede dyr og tjek de aktuelle danske regler hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Om arten

Gekko badenii er en mellemstor gekko med en lysegul til lysorange grundfarve og fire til otte lyse, næsten hvide tværbånd fra nakken og ud over halen. Lemmerne er lyserøde til hvidlige, og bugen er hvidlig. Hunnerne er lidt mindre end hannerne og ofte mere brunlige. Hannerne har 10-18 porer foran kloakken og kødfulde knopper ved halens rod. Hanner bliver omkring 18-20 cm og hunner 13-18 cm inklusive hale. Angivelserne går op til 25 cm, men kroppen bliver højst omkring 11 cm og halen højst omkring 11 cm, så det typiske er 13-20 cm.

Arten blev beskrevet i 1994 af to forskerhold med få ugers mellemrum. Den ene gruppe kaldte den *Gekko badenii* efter Ba Den-bjerget i Tay Ninh, den anden *Gekko ulikovskii*. Navnet *badenii* blev offentliggjort 15. april, en måned før *ulikovskii*, og har derfor forrang, men *ulikovskii* bruges stadig i handlen og i ældre litteratur. Arten er nær beslægtet med *Gekko petricolus* og tilhører samme slægt som *Gekko gecko*, men er mindre og langt mere afdæmpet.

G. badenii er hårdfør og kan leve 15 år eller mere i fangenskab, enkelte over 20. Den er dog hurtig og har sart hud, så den egner sig ikke til megen håndtering. Nogle dyr bider, men de fleste er ikke aggressive. Vægten er ikke dokumenteret.

I handlen er der langt flere hanner end hunner. Forholdet kan være 1 hun til 12 hanner eller mere skævt, hvilket gør det svært at finde et par. Halen kan smides og vokser ud igen, men tag aldrig fat i den.

Udbredelse og levested

Gekko badenii lever kun i Vietnam, så vidt man ved. Den er beskrevet fra Tay Ninh-provinsen i syd, hvor Ba Den-bjerget ligger, og fra Kon Tum-provinsen i det centrale højland nær grænsen til Laos og Cambodja. Der er også fund fra provinsen Kien Giang helt mod sydvest. Den præcise udbredelse er ikke kendt, og det er usikkert, om arten også findes i Cambodja. I Laos er den ikke fundet.

De fleste fund er fra området omkring Ba Den og Phu An i Tay Ninh. Kortet viser derfor kun Vietnam som sikker udbredelse.

> **Oprindelig udbredelse:** Vietnam.

LEVESTED

Gekko badenii er knyttet til granitklipper og klippeområder, også i lavlandets regnskov, fra havniveau og op til 986 meters højde. Den lever også på sandstensformationer i overgangen til regnskov. Om dagen holder den sig skjult, og den bliver aktiv, når det bliver mørkt.

Klimaet i det sydlige Vietnam er tropisk med en tør årstid og en regntid, og der er varmt hele året. Tallene under pasning bygger på erfaringer fra fangenskab. Dyrene drikker de regndråber, der samler sig på bladene.

Pasning

TERRARIET

En voksen *Gekko badenii* skal have et terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm (længde × bredde × højde). Et højt terrarie på omkring 76 liter passer også til et enkelt voksent dyr, og et på cirka 110 liter til et par eller en trio. Hold dyret alene, eller en han sammen med en eller flere hunner, hvis der er plads og mange skjul. To hanner må ikke holdes sammen, fordi de slås.

Indret med kork, grene, planter og sten og med mere end ét skjul pr. dyr, fordi mange dyr skifter mellem flere yndlingssteder. Gekkoen kan udskille en ildelugtende væske og efterlade spor af den på ruderne, så glasset skal tørres af jævnligt. Den er ikke skadelig, men gør det svært at se dyret. Som bund kan du bruge kokosmuld eller barkflis til terrarier. Pas på med små partikler, fordi en grådig gekko kan sluge dem, når den jager insekter. Terrariet skal have et netlåg med god ventilation.

TEMPERATUR

Om dagen holdes terrariet på 23-29 °C, og om natten på 21-23 °C. En varmepære eller et keramisk varmelegeme styret af en termostat kan holde varmen, hvis stuen er for kold. Hvis du vil se dyret om natten, kan du bruge en svag natpære. Det er en god idé at have en lidt varmere og en lidt køligere ende, så *Gekko badenii* selv kan vælge. Arten tåler et bredt temperaturspænd.

Mål temperaturen med et digitalt termometer både foroven og forneden. Et dyr, der hele tiden gemmer sig i den køligste ende eller gaber med åben mund, har det for varmt.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 60-80 %, fordi *Gekko badenii* kommer fra regnskov. Sprøjt terrariet dagligt med lunkent vand, så fugtigheden stiger, og så gekkoen kan drikke dråberne fra blade og ruder. Lad terrariet tørre lidt op i løbet af dagen, og sørg for ventilation, så der ikke opstår mug.

Sæt også en lav skål med frisk vand ind, og skift vandet hver dag. De fleste dyr drikker både af skålen og af dråberne. Et billigt hygrometer viser, om du rammer rigtigt.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Gekko badenii er nataktiv og behøver ikke UVB-lys, så længe den får D3-vitamin gennem foderet. Vil du alligevel give UVB, så brug et svagt rør til skyggedyr. Den rette Ferguson-zone for arten er ikke kendt.

Hav almindeligt lys tændt i 10-12 timer om dagen, gerne styret af et tænd-sluk-ur, og lad det være helt mørkt om natten. Hvis du bruger UVB, så sørg for, at der er skygge og skjul i hele terrariet, så dyret kan komme væk fra lyset.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Gekko badenii spiser både insekter og frugt. Giv en varieret kost med fårekyllinger, kakerlakker og melorme, suppleret med moden mango, papaya og banan eller færdigfoder til *Correlophus ciliatus*, rørt op i frugtmos. Dyrene mister let interessen, hvis de altid får det samme, så skift mellem insekter og frugt. Arten æder også edderkopper og små hvirveldyr.

Unger fodres hver dag, mens voksne kun behøver mad hver femte til sjette dag. Giv, hvad dyret spiser på nogle minutter, og fjern rester næste morgen. Giv et tilskud med kalk og D3-vitamin en gang om ugen, enten pudret på insekterne eller blandet i frugtmosen. Hunner, der skal lægge æg, tager nogle gange tilskud fra en lille skål.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Gekko badenii er hurtig og har meget sart hud, så den egner sig ikke til megen håndtering. Nogle bider, men de fleste er ikke aggressive. Med tålmodig og blid håndtering kan nogle dyr blive meget rolige, men det er ikke et dyr at have i hånden hver dag. Hvis du er nødt til at håndtere den, så nærm dig langsomt og lad den gå op på hånden eller ind i en transportboks. Nye dyr skal have et par uger i fred til at falde til.

Hanner er territoriale og skal holdes hver for sig. Hunner kan godt gå sammen. Hold alligevel øje, og vær klar til at dele dyrene, hvis de bliver uvenner.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen af *Gekko badenii* kan kendes på en række porer foran kloakken, en længere halerod og kødfulde knopper ved halens rod. Hunnerne har ingen porer og er lidt mindre og ofte mere brunlige. Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke kendt. Et godt udgangspunkt er at vente, til hunnen er fuldt udvokset og i god foderstand, og ikke at presse hende til at lægge for tidligt.

PARRING

Gekko badenii parrer sig i en sæson fra marts til september. Behovet for en vinterhvile er ikke kendt. Sæt hannen til hunnen i hendes terrarie, og hold øje med, om hun er tilbageholdende eller bliver skadet. Skil dem straks, hvis der er slagsmål.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

ÆGLÆGNING OG KULD

Som alle gekkoer i slægten *Gekko* lægger *Gekko badenii* to hårdskallede æg ad gangen. De limes fast på underlaget, fx en klippe eller en sprække, og skal ikke graves ned. Antallet af kuld om året er ikke kendt. *Gekko gecko* lægger omkring fire til otte kuld pr. sæson.

Giv hunnen flade stykker kork eller skifer, hvor hun kan klistre æggene fast, og rigeligt med kalk og insekter i hele sæsonen. Arten passer ikke sine æg eller unger.

INKUBATION

Æggene af *Gekko badenii* klækker efter 60-90 dage ved 25-30 °C. Æggene er limet fast og går let i stykker, hvis man prøver at pille dem løs. Lad dem sidde, og dæk dem til, så de voksne ikke kan nå dem, eller flyt hele stenen eller korkstykket over i en inkubator. Hold luftfugtigheden høj med fugtig vermiculite eller perlite i nærheden, men lad ikke æggene blive våde. Det er ikke undersøgt, om temperaturen påvirker kønnet hos arten.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

De voksne dyr jager aktivt ungerne, så unger af *Gekko badenii* skal skilles fra de voksne straks efter klækningen. Unger klarer sig fint i et lille terrarie på ca. 38 liter. Giv ungerne små insekter hver dag, pudret med kalk og D3, og hold dem lunt og fugtigt. Vej dem jævnligt og del dyrene, hvis der opstår forskel i størrelse.

Sundhed og typiske fejl

De typiske problemer hos *Gekko badenii* er de samme som hos andre gekkoer:

- For lidt kalk og D3-vitamin, som giver bløde knogler, rystelser og krumme lemmer. Pudr insekterne, og giv et tilskud en gang om ugen.
- Hudrester, der sidder fast på tæer og halespids, hvis luften er for tør. Hold luftfugtigheden oppe.
- Svamp og mug, hvis bunden hele tiden er våd, og ventilationen er dårlig.
- Indtagelse af bundmateriale, hvis dyret er meget grådigt, når det jager. Brug groft bundmateriale eller køkkenrulle.
- Parasitter og afmagring hos vildfangede dyr. Køb derfor opdrættede dyr, hvis de findes.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis gekkoen taber sig, ikke spiser i flere uger eller ser slap ud.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.